



СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
кафедрального каталогу
ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ
ЗБИРАННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКАЗІВ
Обсяг 3 кредитів/90 годин

Першого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА



НАЗАРЕНКО ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ, доцент
кафедри кримінального, цивільного та
міжнародного права, кандидат юридичних наук,
доцент

Контактна інформація:

- 0964949475; 0504212783
- pavelnazarenko@gmail.com;
- навчальний корпус 4, аудиторія 390

Час і місце проведення консультацій:

Вівторок, середа, 11.00 -12.00, 4 корпус,
аудиторія 390

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна **«Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів»** укладена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра з галузі знань 26 Цивільна безпека, за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність і охоплює теоретичні проблеми та особливості використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета – точне й глибоке засвоєння знань щодо вміння застосування новітніх техніко-криміналістичних засобів і методів збирання й дослідження доказів, останніх досягнень криміналістичної техніки, можливостей комп'ютерної техніки та комп'ютерних



технологій, автоматизованих баз даних для розслідування певних видів (груп) кримінальних правопорушень та ефективного і результативного проведення окремих слідчих дій, передусім слідчого огляду, обшуку, слідчого експерименту та інших. Все це обумовлює необхідність закріплення здобувачами вищої освіти здобутих теоретичних знань у процесі практичних занять, відпрацювання ними навичок щодо застосування різноманітних техніко-криміналістичних засобів з метою виявлення, фіксації та вилучення слідів, отримання доказової інформації та її належного закріплення, опанування різних теоретичних концепцій та дискусійних положень, критичний аналіз проблемних питань і висловлювання по них своїх думок, а також застосування теоретичних знань до конкретних фактів і ситуацій є основною метою курсу.

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності: СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ. СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел. СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань. СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих



(розшукових) дій. СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення. СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.

Результати навчання: РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях. РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності. РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

Методи навчання:

контроль,
на питання; обговорення кейсів, дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань не на оцінку,
, контрольна робота, рефлексія,
; коментарі під час заняття від викладача.

Методи дистанційного навчання.



ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити – фундаментальні дисципліни – Кримінальний процес, Криміналістика; постреквізити – практика по отриманню професійних вмінь та досвіду професійної діяльності.

Компетентності, які полегшують засвоєння дисципліни: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Систематизоване освоєння і закріплення у здобувачів вищої освіти правильного орієнтуванню в діючому кримінальному процесуальному законодавстві; Набуття вміння застосовувати норми кримінального процесуального законодавства; Сприяти вихованню у здобувачів вищої освіти поважного ставлення до закону як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави; Розкриття зв'язків кримінального процесу зарубіжних держав з іншими галузями права навчальними дисциплінами спеціальності правоохоронна діяльність.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми практичних занять, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
1	Поняття, роль, і місце технічних засобів криміналістичних досліджень в процесі збору криміналістичної інформації. (2 год.)	Поняття, роль, і місце технічних засобів криміналістичних досліджень в процесі збору криміналістичної інформації. (2 год.)
2	Правові та організаційні основи застосування технічних засобів під час збирання та дослідження доказів. (2 год.)	Правові та організаційні основи застосування технічних засобів під час збирання та дослідження доказів. (2 год.)
3	Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються під час розкриття та розслідування злочинів. (2 год.)	Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються під час розкриття та розслідування злочинів. (2 год.)
Змістовий модуль 2.		



4	Засоби для виявлення (пошуку) та попереднього дослідження слідів та мікрочастинок. (2 год.)	Засоби для виявлення (пошуку) та попереднього дослідження слідів та мікрочастинок. (2 год.)
5	Засоби, які застосовуються для фіксації та вилучення слідів та різних об'єктів. (2 год.)	Засоби, які застосовуються для фіксації та вилучення слідів та різних об'єктів. (2 год.)
6	Характеристика та проблеми використання сучасних технологій в розслідуванні злочинів. (2 год.)	Характеристика та проблеми використання сучасних технологій в розслідуванні злочинів. (2 год.)
7	Особливості використання сучасних інформаційних технологій в розслідуванні злочинів. (2 год.)	Особливості використання сучасних інформаційних технологій в розслідуванні злочинів. (2 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає виконання завдань до семінарів, підготовки доповідей, презентацій на вибір студента за відповідними темами курсу. З метою самостійного вивчення опрацювання частини програмного матеріалу з курсу «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів», поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та семінарських занять здобувачі вищої освіти мають виконувати деякі **індивідуальні завдання**.

По кожній темі вирішити тестові завдання (Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» для бакалаврів за спеціальністю 262. правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 14 с.)

Номер тижня	Зміст самостійної роботи (тематика доповідей)	Термін виконання (тиждень)
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
1	1. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого. 2. Завдання, що вирішуються шляхом застосування криміналістичної техніки в кримінальному провадженні. 3. Правові підстави застосування науково-технічних засобів у роботі слідчого. .	1



2	<ol style="list-style-type: none">1. Правові основи застосування технічних засобів під час збирання та дослідження доказів.2. Організація застосування технічних засобів під час збирання та дослідження доказів.	2
3	<ol style="list-style-type: none">1. Класифікація засобів криміналістичної техніки за походженням.2. Класифікація техніко-криміналістичних засобів за суб`єктом застосування.3. Класифікація засобів криміналістичної техніки за спеціальним (цільовим) призначенням.4. Класифікація засобів криміналістичної техніки за іншими рубриками (критеріями)..5. Комплекти техніко-криміналістичних засобів, які використовуються в роботі слідчого, розроблені фірмою «Інжен».6. Комплекти техніко-криміналістичних засобів виробництва підприємства «Кримтех».7. Комплекти техніко-криміналістичних засобів компанії «Експертні системи».8. Комплекти техніко-криміналістичних засобів НВК «Експерт».9. Спеціалізовані (пересувні) криміналістичні лабораторії та їх оснащення.	3
Змістовий модуль 2.		
4	<ol style="list-style-type: none">1. Візуально-оптичні, фізичні, хімічні методи виявлення (пошуку) слідів рук і техніко-криміналістичні засоби, які застосовуються з цією метою. Комплект для пошуку, візуалізації та фіксації прихованих слідів RUVIS.2. Виявлення з допомогою засобів криміналістичної техніки слідів ніг, зубів людини, знарядь зламу, транспортних засобів.3. Використання засобів криміналістичної техніки для виявлення слідів підробок документів, слідів пострілу.4. Техніко-криміналістичні засоби, які застосовуються для виявлення мікрослідів (мікрочастинок).	4
5	<ol style="list-style-type: none">1. Дактилоскопічні плівки та їх замітники. Гель-ліфтери. Крохмальний папір. Слідокопіювальний склад у аерозольній упаковці «Копія».2. Портативний набір «Молекула». Набір «Пошук ВДС» для виявлення і вилучення пилових частинок та слідів. Липкі стрічки ЛТ-19, ЛТ-38, ЛТ-57.3. Термопластичні і рідкі зліпочні матеріали. Двокомпонентний силіконовий компаунд «Silmark». Силіконова відбиткова маса SPEEDEX комплект.4. Засоби дактилоскопіювання. Набір для зняття відбитків пальців з трупів.5. Спеціальні хімічні склади для штучного слідоутворення. Хімічні пастки, їх види. Препарати для нанесення невидимого маркування. Набір для невидимого маркування «Хабар -3».	5



6	1. Комп'ютерні засоби біометричної ідентифікації особи. 2. Способи і методи збирання, дослідження, оцінки та використання цифрових (електронних) доказів. 3. Програмні та апаратні засоби для дослідження комп'ютерної техніки та програмних продуктів.	6
7	1. Організаційно-правові основи інформаційно-аналітичного забезпечення розслідування злочинів. 2. Характеристика Єдиної інформаційної системи МВС України. 3. Використання інформаційних ресурсів Інтерполу та Європолу у розслідуванні злочинів.	7

Навчально-методичні розробки:

1. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 90 с.

2. Програма навчальної дисципліни «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 12 с.

3. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 24 с.

4. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» для бакалаврів за спеціальністю 262. правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 24 с.

5. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» для бакалаврів за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність / Укл. П.Г. Назаренко. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 14 с.

Літературні джерела:

1. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва, В. В. Кікінчук та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 388 с



2. Благута Р. І., Мовчан А. В. Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 256 с.

3. Пряхін Є. В. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с.

4. Корж В.П. Огляд місця події: процесуальні особливості, криміналістичні рекомендації. Науко-практичний посібник для слідчих, прокурорів, поліцейських патрульної та кримінальної поліції. – Харків: 2018

ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: активність студента в дискусії, якість конспекту; виконані практичні, творчі роботи; виступи на практичних заняттях, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе; виконання індивідуальних та групових завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; екзамен. Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є тестові завдання, теоретичні та практичні завдання. Форми поточного контролю: усні та письмові відповіді на практичних заняттях. Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Застосування *методів* перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти ґрунтується на системному підході. Серед основних використовуються такі: *спостереження* за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни дає змогу скласти уявлення про пізнавальні можливості студентів, їх ставлення до оволодіння знаннями, рівень самостійної підготовки тощо; *усне опитування* (індивідуальне, фронтальне, просте, складне) використовується у традиційній системі перевірки та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти шляхом постановки перед ними запитань за змістом навчального матеріалу та оцінюванні їх відповідей; *письмовий контроль* дозволяє повніше реалізувати діагностичну функцію, заощадити, виявити уміння логічного, послідовного викладення думок студентом тощо

У процесі викладання курсу «Використання науково-технічних засобів для збирання і дослідження доказів» використовуються такі **види контролю** знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти:



- діагностичний (попередній, нульовий). Попередній контроль (перевірка та оцінка залишкових знань) застосовується як передумова для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він проводиться на початку вивчення навчальної дисципліни з метою визначення загального рівня підготовки студентів до оволодіння її матеріалу.

- поточний контроль. Поточний контроль знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу з дисципліни; здійснюється у повсякденній навчальній роботі й виражається у систематичних спостереженнях викладача за навчальною діяльністю студентів та її оцінки на семінарських заняттях.

- рубіжний контроль. Рубіжний (тематичний, модульний) контроль спрямований на перевірку засвоєння отриманих знань через триваліший період і охоплює значний за обсягом розділи курсу, проводиться у формі тестування і письмової контрольної роботи;

- підсумковий контроль – перевірка рівня засвоєння знань, умінь здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни (іспит). Основна мета підсумкового контролю – визначення рівня змісту узагальнених знань студентів за весь період навчання з дисципліни, вміння застосовувати їх у практичній діяльності.

Оцінювання знань, умінь та навичок – рейтингове, за багатобальною (100 бальною) шкалою. Порядок розподілу балів за видами контролю наведений нижче.

Поточна аудиторна та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Залік	$100+100+100 = 100$ 3
100			100			100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6-7	T1-7	
100			100			100	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Поточна аудиторна та самостійна робота						Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Залік	$100+100+100 = 100$ 3
100			100			100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6-7	T1-7	
100			100			100	



ПОЛІТИКА КУРСУ

Спрямована на отримання знань про особливості становлення та розвитку кримінального процесуального права у зарубіжних країнах.

Передбачає обов'язкове відвідування (онлайн чи офлайн) лекцій та семінарських занять, вчасне виконання самостійних, індивідуальних завдань та проходження тестування в системі moodl Національного університету «Запорізька політехніка».

Вітається креативна ініціатива здобувачів вищої освіти, коли за власною ініціативою готуються доповіді (презентації) до тем семінарських занять, опрацьовуються поглиблено окремі лекційні теми або питання, самостійне обрання індивідуального науково-дослідного завдання, науковий та творчий підхід до його виконання, висловлювання власного бачення проблем становлення та розвитку правоохоронних органів України.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» передбачає: спрямована на самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності визначених Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізької політехніки» від 29.06.2021 р. (URL: https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (Див. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>).

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.